

Võisalatil on kohevad peakesed ja õhukesed pehmed lehed.

Jääsalat kasvatab tiheda, läikivate ja rabedate lehtedega pea.

Bataavia salat 'Mohican'.

Rooma salatil on pikad püstised lehed.

Kevad salatipeenral

Millised on aedsalati kasvunõuded ja kuidas külvata?

Kohe kui muld on peenral tahtunud, võib sinna salati külvata.

■ Aedsalat hakkab idanema juba 2–5° juures, kuid kui idanemise ajal on üle kümne päeva jahe (2–8°), soodustab see putkumist (ennakõidumist). Sobivaim idanemistemperatuur on 16–22°, liigne soojus (25–30°) seevastu ei soodusta idanemist.

■ Noored taimed taluvad hästi öökülma (kuni –5°). Kui sooja on üle 22°, muutuvad lehed kibedaks, samuti võivad taimed kiiresti putkuda.

■ Aedsalat vajab kogu kasvuperioodi vältel rohkelt niiskust, niiskuse puudusel jääb saak väikeseks ja taimed putkuvad kiiresti.

■ Aedsalat on valgusnõudlik, varjulises kohas venivad taimed välja ja jäävad kiduraks, peasalat ei moodusta pead.

Kasvukoht

■ Aedsalat kasvab kõige paremini huumusrikkal, keskmise raskuse või raskemal nõrgalt happelisel (pH 5,8–6,5) niiskemal mullal. Kiirelt soojeneval mullal saab saaki varem.

■ Külvikorras sobib aedsalat mõne orgaanilist väetist saanud kultuuri järele, suhteliselt hästi talub ta ka iseendale järgnemist.

■ Salatipeenar on soovitatav multšida: katta musta kile, peenravaiba, niidetud rohu, peenesta-

tud põhu vmm sobiva materjaliga. Multšimine hoiab salatitaimed puhtad.

■ Kevadel peenra ettevalmistamisel andke mikroelemente sisaldavat kompleksväetist, sest aedsalat on tundlik molübdeeni-, kaltsiumi-, magneesiumi- ja booripuuduse suhtes.

■ Anumas kasvatades täitke see universaalse kasvustraadiga, põhja pange dreenažiks kivikesi, potikilde jm vett ära juhtivat materjali.

Seemnest või istikutest

■ Aedsalatit võib külvata otse peenrale, aga taimed võib ka ette kasvatada ja siis kasvukohale istutada. Ette tasub kasvatada eelkõige peasalatit (või- ja jääsalat) ning rooma salatit.

■ Varajase saagi saamiseks külva aprillis esimesel võimalusel peenrale või anumatesse.

■ Külviskeem: reavahe 20–25 cm, taimede vahe reas (pärast harvendamist) 15–20 cm. Liiga tihedalt külvates venivad taimed vähese valguse tõttu välja.

■ Sobiv külvisügavus on 0,5–1,5 cm. Külv on soovitatav katta looriga.

■ Kõige mugavam on kasutada seemnelinti, sel juhul ei pea taimi harvendama.

■ Varajase saagi saamiseks ette kasvatatud taimed võib välja istutada siis, kui istikul on arenenud 3–4 pärislehte. Kasvukohale istutage nad esimesel võimalusel.

— *Allikas: Tiina Paasik, "Maalehe salatiraamat"*

UUDIS

Teejuht salatikasvatajale

Värskest ilmunud "Maalehe salatiraamat" annab ülevaate aedsalati teisenditest ning tutvustab muidki lehtkõõgilju: endiiviat, puna- ja salatsigurit, spinatit, rukolat ehk põld-võõrkapsast, põld-kapsasrohtu, verevat oblikat, põldkännakut, lehtpeeti ja spinat-ruutlehekut. Saame teada, kuidas neid kasvatada avamaal, kasvuhooes ja anumates. Millised on kasvuhäired, haigused ja kahjurid ning kuidas neist vabaneda.

Käsiraamatu autor Tiina Paasik on Rápina Aianduskooli kõõgiljandusõpetaja. Erilist huvi tunneb ta uute kõõgiljalikeide ja -sortide vastu.

